03/06/2021

Οφείλουμε πολλά στον Άγιο Κωνσταντίνο και την Αγία Ελένη

Πατριαρχεία / Πατριαρχείο Ιεροσολύμων

Τελέσθηκε από το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων την Πέμπτη, 21η Μαΐου/3η Ιουνίου 2021, η εορτή των Αγίων ενδόξων θεοστέπτων βασιλέων και ισαποστόλων Κωνσταντίνου και Ελένης.

Η εορτή αυτή τιμάται κάθε χρόνο ως Θρονική γιορτή του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων, καθ' ότι ο Μέγας Κωνσταντίνος με την μητέρα του Αγία Ελένη ανέδειξαν τα Πανάγια Προσκυνήματα, τον Φρικτό Γολγοθά και τον Πανάγιο Τάφο και ως εκ τούτου εγκαινίασε την Αγιοταφιτική Αδελφότητα ως φρουρό αυτών.

Στον Πατριαρχικό και τον Μοναστηριακό Ναό των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης στο Κέντρο της Αγιοταφιτικής Αδελφότητος τόσο στον Εσπερινό όσο και στη Θεία Λειτουργία χοροστάτησε ο Μακαριώτατος Πατριάρχης Ιεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος και ιερούργησαν οι εφημέριοι του Ναού.

Στον Εσπερινό προεξήρχε ο τυπικάρης του Ιερού Ναού Αρχιμανδρίτης π. Αλέξιος και άλλοι Αγιοταφίτες Πατέρες με συμμετοχή Αγιοταφιτών Αρχιερέων, Ιερομονάχων και Μοναχών, ψάλλοντος του Πρωτοψάλτου, Αρχιμανδρίτου Ευσεβίου δεξιά. Μετά τον Εσπερινό στο προαύλιο του Επιτροπικού ο Μακαριώτατος και οι Πατέρες έλαβαν κατά το έθος το κόλλυβο, τον οίνο με παξιμάδι και άρτο.

Ανήμερα της εορτής τελέσθηκε Όρθρος και θεία Λειτουργία, της οποίας προεξήρξε ως λειτουργός ο Μακαριώτατος, συλλειτουργούντων κατά το Τυπικόν της Αγιοταφιτικής Αδελφότητος Αγιοταφιτών Ιερομονάχων, με τη συμμετοχή πιστών της Ιερουσαλήμ, την παρουσία του Γενικού Προξένου της Ελλάδας στα Ιεροσόλυμα, Ευαγγέλου Βλιώρα, και προσωπικού του Προξενείου.

Μετά την απόλυση, ο Μακαριώτατος και οι λοιποί Λειτουργοί ανέβηκαν στο Πατριαρχείο.

Στην κεντρική Πύλη του Μοναστηρίου, η αρτοποιός Καθηγουμένη μοναχή Σεραφείμα διένειμε τον άρτο της εορτής.

Στην προσφώνησή του για την εορτή των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης, (με το παλαιό εορτολόγιο), στην Αίθουσα του

Θρόνου, ο Μακαριωτάτος Πατριάρχης Ιεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος ο Γ’ μίλησε για τον Άγιο Κωνσταντίνο και την μεγάλη θεοσέβειά του, τη μητέρα του, Αγίου Ελένη και την εύρεση του Τίμιου Σταυρού, αλλά και το γιατί τα Ιεροσόλυμα τους οφείλουν πολλά, καθώς αυτοί ανέδειξαν τα πανάγια προσκυνήματα, ανεγείροντας εκεί σπουδαίους Ιερούς Ναούς.

Ακούστε την προσφώνηση του Μακαριωτάτου:

Επακριβώς, ο Μακαριώτατος ανέφερε τα εξής:

«Ἑλκόμενος ἐπί σταυροῦ, ὁ Ποιητής τοῦ ἡλίου καί κτίσεως, σέ ὡς ἀστέρα φαεινόν, ἐξ οὐρανοῦ δι’ ἀστέρων ἐφειλκύσατο, ᾧ καί κράτος πρῶτος τό βασίλειον ἐπέθηκε· διό σέ ἀνευφημοῦμεν, Κωνσταντῖνε Βασιλεῦ εὐσεβέστατε, σύν Ἑλένῃ μητρί τῇ θεόφρονι.

Ἐκλαμπρότατε Γενικέ Πρόξενε τῆς Ἑλλάδος κ. Εὐάγγελε Βλιώρα,

Σεβαστοί Ἅγιοι Πατέρες καί Ἀδελφοί,

Εὐλαβεῖς Χριστιανοί,

Ἡ ἁγία ἡμῶν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία σήμερον μυστικῶς εὐφραίνεται ἐπί τῇ εὐσήμῳ μνήμῃ τῶν ἁγίων ἐνδόξων θεοστέπτων καί ἰσαποστόλων μεγάλων βασιλέων Κωνσταντίνου καί Ἑλένης, τῶν καταπαυσάντων τήν ἐθελοθρησκείαν τῆς εἰδωλολατρείας καί ἀναδειξάντων τόν Τίμιον Σταυρόν, ἐν τῷ ὁποίῳ ἀπεκαλύφθη ἡ θεία δικαιοσύνη καί ἡ ἐν Χριστῷ ἀλήθεια.

Διό καί προσήλθομεν ἐν τῷ ἐπωνύμῳ αὐτῶν Μοναστηριακῷ Ναῷ, ἔνθα ἐτελέσαμεν πανηγυρικῶς Πατριαρχικήν θείαν Λειτουργίαν, περιστοιχούμενοι ὑπό Ἁγιοταφιτῶν Πατέρων καί Ἀδελφῶν ἡμῶν, τιμῶντες οὕτως τήν ἱεράν μνήμην αὐτῶν.

Τό θεάρεστον ἔργον καί τήν θεοσέβειαν τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου ἐξαίρει ὁ ἐκκλησιαστικός ἱστορικός Εὐσέβιος Καισαρείας, γράφων: «Μόνου μέν Ρωμαίων βασιλέως τόν παμβασιλέα Θεόν ὑπερβολῇ θεοσεβείας τετιμηκότος, μόνου δέ τοῖς πᾶσι πεπαρρησιασμένως τόν τοῦ Χριστοῦ κηρύξαντος λόγον, μόνου τ’ εἰπεῖν ἐκκλησίαν αὐτοῦ ὡς οὐδ’ ἕτερος τῶν ἐξ αἰῶνος δοξάσαντος, μόνου τε πᾶσαν πολύθεον πλάνην καθελόντος, πάντα τε τρόπον εἰδωλολατρείας ἀπαλλάξαντος καί δή καί μόνου τοιούτων ἠξιωμένου ἐν αὐτῇ τε ζωῇ καί μετά θάνατον, οἵων οὐκ ἄν τις τυχόντα οἷος τ’ ἄν γένοιτο ἐξειπεῖν τινα οὔτε παρ’ Ἕλλησιν οὔτε παρά

βαρβάροις οὐδέ γε παρ’ αὐτοῖς τοῖς ἀνωτάτω Ρωμαίοις, ὡς οὐδενός τοιούτου τινός εἰς ἡμᾶς ἐκ τοῦ παντός αἰῶνος μνημονευομένου».

Καί ἁπλούστερον, ὁ Κωνσταντῖνος εἶναι ὁ μόνος βασιλεύς τῶν Ρωμαίων πού ἔχει τιμήσει μέ ὑπερβολικήν θεοσέβειαν τόν παμβασιλέα Θεόν καί ὁ μόνος πού ἔχει κηρύξει σ’ ὅλους μέ παρρησίαν τόν Λόγον τοῦ Χριστοῦ καί ὁ μόνος πού μπορεῖ νά πεῖ ὅτι ἐδόξασεν ὅσο κανεῖς ἄλλος μέσα στούς αἰῶνες τήν Ἐκκλησίαν Αὐτοῦ καί ὁ μόνος πού καθαίρεσε τήν πολύθεη πλάνη καί μᾶς ἀπάλλαξε ἀπό τήν εἰδωλολατρεία μέ κάθε τρόπο, καί μάλιστα εἶναι ὁ μόνος πού ἀξιώθηκε γιά ὅλα αὐτά καί σ’ αὐτήν τήν ζωή καί μετά ἀπό τόν θάνατον, τῶν ὁποίων κανεῖς δέν μπορεῖ νά γίνει μέτοχος».

Ὄντως, ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος ὑπερβαλλόντως ἐδόξασε τήν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ γενικώτερον καί τήν Ἐκκλησίαν τῶν Ἱεροσολύμων εἰδικώτερον. Δυνάμεθα νά εἴπωμεν ὅτι ἡ ἄχρι σήμερον παρουσία τῶν Χριστιανῶν ἐν τῇ ἁγία Γῇ καί τῇ εὐρυτέρᾳ περιοχῇ τῆς Μέσης Ἀνατολῆς ὀφείλεται εἰς τόν Μέγαν Κωνσταντῖνον καί τήν Μητέρα Αὐτοῦ Ἁγίαν Ἑλένην, οἵτινες ἀνέδειξαν τά Πανάγια Προσκυνήματα διά τῆς ἐπ’ αὐτῶν ἀνεγέρσεως μεγαλοπρεπῶν μνημείων, ὡς τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως ἐπί τοῦ Παναγίου Τάφου καί τοῦ Ναοῦ τῆς Βασιλικῆς τῆς Γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ ἐν Βηθλεέμ.

Χάρις εἰς τόν Μέγαν Κωνσταντῖνον, οἱ Χριστιανοί ἀπετέλεσαν τό εὐσεβές Βασιλικόν γένος τῶν Ρωμαίων Ὀρθοδόξων, καί ἀνέπτυξαν τό ἀνυπέρβλητον πνευματικόν μέγεθος τῆς Ρωμηοσύνης, ὡς λέγει ὁ π. Γεώργιος Μεταλληνός, «ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος εἶναι ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἀπό «Ρωμαῖος» γίνεται ὁ πρῶτος «Ρωμηός», πού ὁδηγεῖ στήν Ἑλληνορθόδοξη Οἰκουμενικότητα καί παγκοσμιότητα τήν «ἐπώνυμον τοῦ Χριστοῦ πολιτείαν». Κατά δέ τόν π. Γεώργιον Φλωρόφσκυ, ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος συνέβαλεν ἀποφασιστικῶς εἰς τήν ἐνσωμάτωσιν τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐντός τῆς Ὀρθοδόξου Χριστιανικῆς παραδόσεως.

Ἡμεῖς δέ, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, εὐγνώμονες ὄντες τῶν θείων δωρεῶν τοῦ Πατρός τῶν Φώτων, ἀλλά καί τῶν μεγάλων εὐεργεσιῶν τῶν ἁγίων Ἰσαποστόλων Κωνσταντίνου καί Ἑλένης μετά τοῦ ὑμνῳδοῦ βοῶμεν λέγοντες: «Χαίροις, Κωνσταντῖνε πάνσοφε, Ὀρθοδοξίας πηγή, ἡ ποτίζουσα πάντοτε τοῖς γλυκέσι νάμασι τήν ὑφήλιον ἅπασαν. Χαίροις ἡ ρίζα, ἐξ ἧς ἐβλάστησε καρπός, ὁ τρέφων τήν Ἐκκλησίαν Χριστοῦ. Χαίροις τό καύχημα τῶν περάτων ἔνδοξε Χριστιανῶν, βασιλέων πρώτιστε σύν μητρί θεόφρονι. Χαῖρε χαρά τῶν πιστῶν».

Χριστός Ἀνέστη Ἔτη πολλά».

Το μεσημέρι ακολούθησε μοναστηριακή τράπεζα.